

عنوان مقاله:

تحلیل نشانه‌شناسی عنوان و نام شخصیت‌های داستانی سفرنامه ابن فطومه

محل انتشار:

پژوهشنامه نقد ادب عربی، دوره ۳، شماره ۱ (سال: ۱۳۹۱)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده‌گان:

فرامرز میرزایی - الاستاذ فی اللّغه العربيّه و آدابها بجامعه بوعلي سينا بهمدان

طیبیه امیریان - طالبه докторاه فی اللغة العربية و آدابها بجامعه بوعلي سينا بهمدان

خلاصه مقاله:

تحلیل نشانه شناسانه متن ادبی زمینه درک بهتر آن را برای خوانندگان فراهم می‌آورد. به ویژه آنکه متن ادبی متنی پربار و سرشاز از معانی رمزی باشد. داستان «سفرنامه ابن فطومه»، نوشته نجیب محفوظ، مشهورترین رمان نویس عرب، داستانی رمزی و پرباری است که محتوا و ساختار آن متاثر از میراث کهن ادب عربی می‌باشد. درونمایه رمان یعنی: «سفر شهودی کشف حقیقت» برگرفته از میراث صوفیه و ساختار آن برگرفته از سفرنامه نویسی قدیم ادب عربی است. نشانه معناشناسی در تحلیل متن داستانی، اهمیت درخوری به عنوان و نام شخصیت‌های داستانی می‌دهد زیرا این امر کمک شایانی به کشف لایه‌های پنهان این داستان می‌نماید. عنوان و نام هایی رمان «سفر ابن فطومه» دارای نشانه معناهای گسترده و عمیقی است. عنوان اصلی این داستان یعنی «رحلة ابن فطومه» به گونه‌ای انتخاب شده که برگزینده تمام معانی موجود در رمان به شکلی بسیار مفید می‌باشد. عنوان‌های فرعی ای چون (الوطن، دارالشرق، دارالحیره، دارالامان، دارالغروب و البادیه) هر یک دارای دلالت‌های معنایی خاصی می‌باشد که با درونمایه داستان تناسب قابل توجهی دارد و نام شخصیت‌های داستانی معانی ویژه ای دارد که با عملکرد آنان در داستان هماهنگ است و هر کدام با رموزی عارفانه از تفکر عارفان، احوال و مقامات آنها را نشان می‌دهد. البته تمامی این موارد در ساختاری هنری و منسجم ارائه شده است.

کلمات کلیدی:

نشانه‌شناسی، نجیب محفوظ، سفرنامه ابن فطومه

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1750338>
